

De coronacrisis laat diepe sporen na in de Limburgse winkelstraten. Van de 16.457 handelspanden staan er momenteel 2.233 leeg. Dat is bijna één op de zeven. **Nergens in Vlaanderen groeide de leegstand de voorbije twee jaar zo erg als in Limburg.**

Met meer dan één handelspand op de vijf telt Leopoldsburg de grootste leegstand van Limburg. FOTO STAF BOONS

Eén op de zeven winkels in Limburg staat leeg

MIDDENSTAND LIMBURG HASSELT

Yves Lambrix

Doordat ze wekenlang gedwongen de deuren moesten sluiten, hadden heel wat winkels het tijdens de coronapandemie moeilijk. Die opdoffer zijn sommige niet te boven gekomen. Daarbij komt dat veel consumenten tijdens de drie lockdowns massaal naar webwinkels zijn overgestapt, en daar zijn gebleven.

Volgens recente cijfers van Vlaams minister van Economie Hilde Crevits (CD&V) staat één op de negen winkelpanden in Vlaanderen leeg. Het zijn er 13.468, wat neerkomt op 11,1 procent van het totaal aantal winkelpanden. Het aantal leegstaande winkels steeg in alle provincies, maar het sterkst in Limburg. Hier ging het om een toename met 20 procent in twee jaar. Het bedrijf Locatus inventariseert de verkooppunten, winkelgebieden en winkelvloeroppervlakte van panden. Haar nieuwste analyse rapport geeft heel wat prijs over de toestand in Limburg op 1 april dit jaar:

2.233 winkels staan leeg: Limburg telt 16.457 winkelpanden. Daarmee zit de provincie terug op het niveau van 2008. Maar toen stonden slechts 1.099 winkels leeg (6,6%). Vandaag zijn er dat

maar liefst 2.233 (13,6%), of bijna één op de zeven. In oppervlakte gaat het om 351.964 m² leegstand, het equivalent van 50 voetbalvelden. “Centra met veel toeristen, horeca en modewinkels zullen veel harder worden getroffen dan het landelijke gemiddelde”, aldus het rapport. “Centra met vooral dagelijkse winkels zullen zeer beperkt de gevolgen van corona merken.”

60% van leegstand is langdurig of structureel: 60 procent van de leegstand in Limburg is langdurig (één tot drie jaar) of structureel (meer dan drie jaar). Dit soort leegstand duikt voornamelijk in de centrale winkelkernen op. “Leegstand buiten de kernen is minder storend. Voor deze panden kan immers een alternatieve invulling worden onderzocht”, klinkt het.

Horeca en detailhandel lijden: Enkele van de meest getroffen sectoren zijn de horeca en detailhandel. Een groot deel van deze handelszaken bleef het afgelopen jaar geruime tijd gesloten of werkte met beperkte capaciteit. Na de 3.787 handelspanden waar diensten worden aangeboden (23% van alle winkelpanden) is de horeca met 3.209 zaken (19,5%) de tweede grootste branche in de Limburgse detailhandel. Leegstaande zaken (2.233 of 13,6%), voedingswinkels (1.671 of 10,2%) en kledingwinkels (1.279 of 7,8%) vervolledigen de top vijf. “De echte effecten zullen pas zichtbaar worden wanneer alle beschermende en ondersteunende maatregelen worden afgebouwd”, waarschuwt Locatus.

“Verhoudingsgewijs heeft Limburg het meeste winkeloppervlakte van Vlaanderen terwijl het te besteden inkomen hier het laagste is”

Tom Vandeput
Gedeputeerde van Economie

42.000 bange hartjes: Met 6.993 zelfstandige uitbaters en 18.296 loontrekkenden is de detailhandel een erg belangrijke sector in Limburg. Dat geldt ook voor de horeca, met 5.670 zelfstandige ondernemers en 11.254 loontrekkenden. “Het belang van sociaal contact en een open dienstverlening is en blijft heel belangrijk. Maar we moeten op zoek naar een goede balans tussen digitaal, sociaal en lokaal”, aldus het rapport.

Slechte cocktail

Gedeputeerde van Economie Tom Vandeput (CD&V) vindt het logisch dat Limburg meer leegstand heeft dan de rest van Vlaanderen. “Verhoudingsgewijs heeft Limburg het meeste winkeloppervlakte van Vlaanderen terwijl het te besteden inkomen hier het laagste is. In combinatie met corona geeft dit een slechte cocktail.” In de toekomst zal het dus anders moeten. “Het vergunningenbeleid zit bij de steden en gemeenten. Die zullen zich moeten heruitvinden, door minder baanwinkelconcepten te vergunnen, meer variatie te brengen in het aanbod van winkelen en horeca en een stevige portie cultuur, toerisme, kantoren en andere functies hieraan toe te voegen. Meer ‘belevingswinkels’ in de stadskernen en inspelen op digitalisering door de handelaars is de toekomst”, meent Vandeput. Het provinciebestuur en Unizo ondersteunen hen daarin, met cijferanalyses per gemeente, een sterkte-zwakteanalyse, een winkelstrategie en begeleiding om die strategie in de praktijk om te zetten.

Leegstand handelspanden in Limburg

GEMEENTE	Percentage leegstand in een gemeente	Aantal leegstaande handelspanden
Leopoldsburg	22,0%	69
Maaseik	18,9%	108
Tongeren	18,3%	139
Lanaken	17,9%	87
Zutendaal	17,6%	19
Maasmechelen	16,5%	149
Hasselt	15,7%	326
Pelt	15,6%	87
Houthalen-Helchteren	15,2%	75
Riemst	15,2%	36
Kortesseem	15,0%	16
Genk	14,7%	213
Ham	14,1%	23
Dilsen-Stokkem	14,1%	44
Sint-Truiden	13,6%	144
Lommel	13,2%	89
Hechtel-Eksel	13,2%	25
Tessenderlo	13%	49
Hamont-Achel	12,3%	28
Bree	12,0%	45
Borgloon	11,5%	22
Halen	11,5%	16
Hoelselt	11,1%	16
Bocholt	10,9%	19
Beringen	10,6%	74
Bilzen	9,6%	51
Oudsbergen	9,5%	33
Diepenbeek	9,5%	26
Lummen	9,5%	19
Zonhoven	9,4%	32
Kinrooi	9,4%	19
Gingelom	9,2%	8
Heusden-Zolder	8,8%	50
Wellen	8,5%	9
Peer	8,2%	23
Herk-de-Stad	7,8%	16
Alken	7,1%	8
Voeren	7,1%	4
Nieuwerkerken	6,5%	6
As	6,4%	7
Heers	4,1%	4
Herstappe	0%	(0 op 2)